

TIEDOTE 24.11.2015, vapaa julkaistavaksi klo 8:30

LIITE 1. Tietoa tule-kustannuksista ja niiden vähentämisestä Suomessa

Tuki- ja liikuntaelinongelmien lisääntyminen on saatava pysähtymään

Tuki- ja liikuntaelinterveys (tule) on Suomelle tärkeä tekijä, sillä se mahdollistaa väestön opiskelu-, työ- ja toimintakyvyn. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet heikentävät väestön elämänlaatua ja arjessa selviytymistä. Yhteiskunnalle tule-sairaudet aiheuttavat jopa 3–4 miljardin euron vuosittaiset kustannukset, jotka uhkaavat nousta tule-terveyden riskitekijöiden lisääntyessä ja väestön ikääntyessä.

Tule-sairaudet tulevat yhteiskunnalle kalliiksi. Niistä aiheutuvat kokonaiskustannukset muodostuvat esimerkiksi sairaanhoidosta, lääkkeistä, kuntoutuksesta, sairauspoissaoloista, työkyvyttömyyseläkkeistä sekä menetyistä työpanoksista ja elinvuosista. Tule-sairauksien takia maksettiin viime vuonna sairauspäivärahoja 288 milj. euroa ja työkyvyttömyyseläkkeitä 710 milj. euroa.

Fysiatrian erikoislääkäri **Timo Pohjolaista** huolestuttavat väestön tuki- ja liikuntaelinterveyden kehitysnäkymät.

- Tule-sairauksien yhteiskunnalliseen merkitykseen tulisi havahtua tosissaan. Viime vuonna niistä aiheutuneet työkyvyttömyyskustannukset olivat 935 milj. euroa. Kaikkein kalleinta on kuitenkin työkyvyttömyydestä johtuva tuotantopanosmenetys. Tutkimustemme mukaan pelkästään selkäsairauksissa tuotantopanosmenetys on 6,3 kertaa suurempi kuin eläkekustannukset, eli vuonna 2010 ne olivat noin 2,2 miljardia euroa. Onko Suomella varaa tähän? kysyy Pohjolainen.

Väestön ikääntymisen myötä kustannukset lisääntyvät tulevaisuudessa erityisesti nivelrikon ja selkärangan ahtaumasairauksien takia. Kustannuksia voitaisiin hillitä vähentämällä riskitekijöitä kuten lihavuutta, liikkumattomuutta ja tapaturmia. Lihavuus on merkittävä polvinivelrikon riskitekijä, ja esimerkiksi polven tekonivelleikkausten määrä on yli viisinkertaistunut 20 vuodessa. Niiden vuosittaiset kustannukset ovat nyt 220–250 milj. euroa.

Ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri **Esko Kaartista** huolestuttaa myös lasten ja nuorten tuki- ja liikuntaelinterveyden tulevaisuus.

- Tule-terveyttä uhkaavat riskitekijät, kuten ylipaino ja riittämätön liikunta ovat Suomessa huolestuttavasti lisääntyneet. Toisessa ääripäässä syntyy toisaalta jo rasitusvammoja liian kovasta ja varhain aloitetusta yksipuolisesta urheilusta. Molempiin ääripäihin pitäisi pystyä vaikuttamaan, Kaartinen sanoo.

Ennaltaehkäisy on kaikkein vaikuttavin ja kustannustehokkain tapa vaikuttaa, mutta myös hoitoa ja kuntoutusta voidaan kehittää entistä toimivammaksi. Pelkkä terveydenhuolto ei riitä, vaan mukaan väestön tule-terveyden edistämiseen tarvitaan kaikki hallinnon alat ja monialainen yhteistyö, sekä ennen kaikkea kansalaisten itsensä sitoutuminen. Myös ihmisten arjen toimijat, kuten työpaikat, koulut, harrastusväki ja asuinympäristön suunnittelijat tulisi saada kantamaan kortensa kekoon tule-ongelmien ja niiden kustannusten vähentämiseksi.

- Hyviä tuloksia tulisi levittää. Seinäjoella on saatu lasten ylipainon lisääntyminen pysähtymään soveltamalla Kansallista Lihavuusohjelmaa poikkihallinnollisessa yhteistyössä. Esimerkiksi 5-vuotiaiden ylipainoisten tai lihaviiden lasten prosentuaalinen osuus laski 17,0 prosentista 9,6 prosenttiin viiden vuoden aikana. Tämän kaltaisilla ratkaisuilla luulisi olevan kansainvälisestikin kysyntää, ja Suomi voisi tarjota tule-osaamistaan myös maailmalle, Kaartinen jatkaa.

*Timo Pohjolainen ja Esko Kaartinen puhuvat Suomen Tule ry:n **Miljardikustannukset tuki- ja liikuntaelinongelmista** -tilaisuudessa 24.11. Helsingissä. Tilaisuuteen on kutsuttu päättäjiä, vaikuttajia ja asiantuntijoita tutustumaan tule-kustannuksiin ja tule-terveyden kehitysnäkymiin. Tilaisuudessa julkaistaan Suomen Tule ry:n toteuttama **tulessa.fi -verkkosivusto**, jonne on koottu aiheesta tietoa Raha-automaattiyhdistyksen tuella.*

Median on mahdollista haastatella tilaisuuden jälkeen paikan päällä klo 10:30–11:00 tai muuten yhteyttä ottamalla. Tiedotteen liitteenä on tietoa tule-kustannuksista ja niiden vähentämisestä Suomessa.

Timo Pohjolainen
Fysiatrian erikoislääkäri
puh. 050 596 6092

Esko Kaartinen
Ortopedian ja traumatologian
erikoislääkäri
puh. 040 551 5519

Heikki Multaharju
Tule-kokemusasiantuntija ja
potilasvahinkoasiamies
puh. 050 528 8791

Suomen tuki- ja liikuntaelinliitto – Suomen Tule ry luo edellytyksiä tuki- ja liikuntaelinterveyden edistämiseksi sekä tule-sairauksien ja niistä aiheutuvien ongelmien vähentämiseksi. Suomen Tule ry toimii jäsenyhteisöjensä valtakunnallisena yhteistyöelimenä. Jäsenyhteisöjä ovat Huoltoliitto, Invalidiliitto, Orton Invalidisäätiö, Selkäliitto, Suomen Fysiatryhdistys, Suomen Fysioterapia- ja kuntoutusyritykset FYSI, Suomen Kiropraktikkoliitto, Suomen Luustoliitto, Suomen Nivelyhdistys, Suomen Ortopediyhdistys, Suomen Osteopaattiliitto, Suomen Sjögrenin syndrooma -yhdistys, Työfysioterapeutit ja Työterveyslaitos.

Lisätietoja: Johanna Kujala, 040 574 1922, johanna.kujala@suomentule.fi